

Sci-fi inspirace krajní pravice: od Jerryho „Luciferova kladiva“ přes Newtovu základnu na Měsíci až k Donaldově zdi

Autor: David Auerbach

Mnozí komentátoři prezidenta Trumpa vnímají jako radikální rozkol s minulostí. Podle konzervativního techno-furisty Newta Gingriche ale Trump zvěstuje revoluci, po níž má nastat utopický vesmírný věk. Gingrich o tomto průlomů sní už celá desetiletí a do Trumpa vkládá naděje na jeho uskutečnění. Jeho vize je však jen jedním z bodů dlouhé linie, jež vychází z knihy Gingrichova přítele a legendárního autora sci-fi Jerry Pournelleho *Luciferovo kladivo* a přes Reaganovy „Hvězdné války“ či impeachment Billa Clintona pokračuje až k Trumpovi.

Nedávno (článek je z podzimu 2017 – pozn. DP) zesnulý Pournelle se proslavil jako jeden z příslušníků vlivné skupiny **pravicových sci-fi autorů** 70. a 80. let. Patřili do ní také Larry Niven, David Drake, Janet Morrisová a S. M. Stirling. Všichni ve svém díle vytvářeli do jisté míry podobné vize: ti nejlepší z řad ozbrojeného lidstva unikají spárům prohnílé byrokracie i falešným lidumilům, aby se pustili do agresivní kolonizace a dobývání vesmíru i s jeho vojenským a finančním potenciálem. Na rozdíl od větší části konzervativců jim až tolik nezáleželo na samoučelném zachovávání minulosti, místo něhož věnovali více prostoru plánování budoucnosti – tedy jimi upřednostňované podoby budoucnosti.

Společně s Nivenem psaná Pournellova vědeckofantastická tvorba v sobě spojuje motiv

agresivní vojenské mocnosti s technofuturistickým fantazírováním ve stylu *Atlasovy vzpoury* a nacionalistickou paranoiou. Při pohledu zpět pak svět z knihy působí jako až děsivě jasnozřivé vyobrazení Trumpovy éry a jejích kulturních podtónů. Vezměme si třeba na cenu Hugo nominované dílo autorské dvojice z roku 1977, román *Luciferovo kladivo*, který popisuje snahu vlasteneckých amerických farmářů přežít v tvrdých podmínkách po srážce Země s kometou. Zkraje knihy protagonisté řeší, jak se bránit před nežádoucími:

„Všichni se sem nahnou, všichni co to dokážou,“ křičel Christopher. „Z Los Angeles, San Joaquin, z toho, co zbylo ze San Francisca... Jak dlouho to můžeme zvládat, všechny je sem pouštět?“

„Přijdou s něma taky negři,“ zakřičel někdo zezdola. Rozpačitě se podíval na dvě černošské tváře na druhé straně místnosti. „Dobře, omlouvám se – vlastně ne, neomlouvám. Lucie, tobě tady patří půda a obděláváš ji. Ale negři z města, co maj’ plnou hubu rovnosti – vždyť je tu sám nechceš!“

Černoch neřekl nic. Jako by se od skupinky oddělil a mlčky seděl se svým synem stranou.

„Lucius Carter je dobrej chlap,“ řekl George Christopher. „Ale Frank má s těma ostatníma pravdu. Měšťáci. Turisti. Hipíci. Brzo jich tu budou mraky. Musíme je zastavit.“

Tato scéna – hvězdičky jsem dodal já, v originále autoři urážlivé slovo nijak nefiltrují (ani my ne – pozn. DP) – hraje na podobnou strunu obav z imigrantů a nežádoucích, kteří „skutečnou“ Ameriku zaplavují, již ve své kampani rozeznával i Trump. Pournelle s Nivenem však k této rozdělující rétorice přidali ještě *aynrandovskou* vizi technického pokroku, podle níž se lidé dělí na produktivní a příživníky.

Luciferovo kladivo

Na stránkách knihy svobodomilní libertariánští přeživší své nesprávně smýšlející protivníky pochopitelně poráží. Hippie komuna Kraje, která se novou společností pokouší vytvořit podle socialistických a ekologických zásad, je pro svou slabost zničena a nucena podvolit se kanibalské Armádě nového bratrství, vedené nelidským černošským seržantem Hookerem. Autoritářský vůdce senátor Jellison (běloch) se později zakladatele Kraje Hugo Becka ptá, proč jejich pokus skončil katastrofou. Beck odpovídá, že ostatní hippies si nikdy náležitě neuvědomili, jak jsou technika a *laissez-faire* ekonomika ve skutečnosti úžasné – a teď si jeho staří soudruzi pochutnávají coby poddaní děsivého černošského komunisty na lidském mase.

Dočítáme se mj. také, že Armáda nového bratrství je velice politicky korektní – opravdoví SJWs (**Social Justice Warrior**, SJW – pejorativní označení pro zastávce sociálního liberalismu, politické korektnosti, feminismu – ekvivalent českých „lepšolid“, „sluníčkářů“, pozn. DP) – a u svých příslušníků tvrdě vynucuje rovnostářství: „A nikdy nesmíš říct nic špatného černošům, nebo Mexikánům ani o nikom jiném. Prvních pár dní ti za to jen pár vrazí... ale pokud nejseš dostatečně učenlivej, dojde jim, že ses nevrátil doopravdy...“

Jedním z hlavních „záporáků“ *Luciferova kladiva* je černoš Alim Nassor, který už v den nárazu komety pilně plenil a následně kolem sebe shromáždil gang, jenž se časem spojil s Armádou nového bratrství. (Jednoho ze svých následovníků zabijí jen proto, že odmítá pozřít lidské maso.) Nassor si své jméno zvolil sám:

Než se stal důležitou osobou, jmenoval se George Washington Carver Davis. Jeho matka byla na to jméno hrdá. Říkala, že rodina byla pojmenována po Jeffersonu Davisovi. Tenhle bílej byl tvrděj chlapík, ale bylo to jméno poraženého, nebyla v něm žádná síla... Alim Nassor znamenalo chytrý dobyvatel v arabštině i svahilštině. Moc lidí to nevědělo, ale co? To jméno mělo sílu... A vždycky moh' přijít na radnici a dostat se dovnitř, k těm důležitějm lidem – od té doby, co rozešel dav nespokojenců vystřelovákem, žiletka schovanejma v botách a řetězem, co nosil obtočeněj kolem pasu. Pro tvrdý chlápky se vždycky našla spousta federálních prachů. Bílí je kolem sebe rozhazovali, jen aby byl v černošským ghettu klid. Byla to zatraceněj dobrá hra a věčná škoda, že je s ní konec.

Dnes kniha působí trochu jako popis postapokalyptické války mezi okrsky, které podpořily Trumpa, a těmi, jež se přiklonily ke Clintonové. Přináší naději na obrodu Ameriky, ovšem na

pozadí nevyhnutelné katastrofy. Kometa zde plní úlohu očištného ohně, jenž v jediném okamžiku spálí většinu balastu civilizace. (Opakovaných políčků se pak v knize dostává i feminismu.)

Postoj autorů k boji za občanská práva a feminismu osciluje mezi opovržením a podrážděností. Požadavky progresivců považují za překážky na cestě pokroku. V krajních případech pak podle nich dokonce napomáhají radikalizaci lumpenproletariátu v nebezpečné teroristy: Antifa je tedy stupínkem na cestě k Armádě nového bratrství.

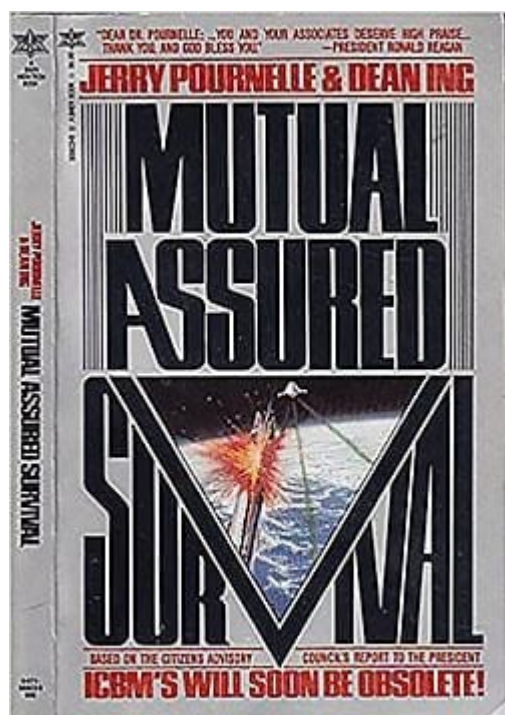
Jejich postoje v otázkách rasy a imigrace proto působí značně bezcitně. Niven v roce 2008 na konferenci Ministerstva vnitřní bezpečnosti prohlásil, že „**problém nedostatku peněz ve zdravotnictví ohromně prohlubují nelegální imigranti, kteří beztak za nic nezaplatí**“ a následně navrhnul rozšířit v hispánském společenství zvěsti, že nemocnice zabíjejí pacienty, aby jim odebraly orgány.

V následujícím románu *Oath of Fealty* (Slib věrnosti) z roku 1981 se autoři pokusili zaujmout poněkud smířlivější tón, a tak z jednoho z hlavních hrdinů Prestona Sanderse udělali černocho. („Nikdo z jeho předků nebyl otrokem,“ píše). Protože ale Sanders hned svou úvodní replikou přitakává geniálnímu hlavnímu **galtovskému** protagonistovi (který se nikoliv náhodou jmenuje Tony Rand) v tom, že bělošský hrdina nemá předsudky, celý pokus nevyznívá kdovíjak přesvědčivě.

Slib věrnosti líčí konflikt mezi futuristickým uzavřeným městem – soukromě a těmi nejlepšími a nejnadanějšími řízenou utopickou „**arkologií**“ – a zpátečnickou byrokratickou vládou v rozpadajícím se Los Angeles. Korporátní a autoritářské arkologii se umně daří obcházet všechna otravná nařízení a regulace z L. A., z čehož má ale nakonec značný prospěch i metropole samotná. A když ekoteroristé, vedení proraďným profesorem sociologie z UCLA, na arkologii zaútočí, ta vynáší svou trumfovou kartu: sabotuje losangeleskou infrastrukturu, již předtím její specialisté tak mohutně vylepšili a *de facto* i řídili. Šach mat.

Pournelle, který dlouhá léta pracoval v leteckém průmyslu, byl posedlý také vojenským konfliktem, který by mohl překročit hranice naší planety. V 80. letech seděl v Citizen Advisory Council for National Space Policy (Občanská poradní rada pro národní vesmírnou politiku). Vedle astronautů a fyziků se zde sešli i takoví zasloužilí spisovatelé vědeckofantastické literatury jako Niven, Robert Heinlein, Greg Bear, Gregory Benford či vydavatel Jim Baen.

Ve výboru zasedal i poradce Ronalda Reagana genpor. Daniel O. Graham, jehož lobbystická společnost High Frontier podnítila vznik prezidentovy **Strategické obranné iniciativy (SDI)**. Ta vešla do všeobecného povědomí jako „Hvězdné války“ a stala se dosud nejvýrazněji vědeckofantastickým obranným projektem: „štít“ měl za pomoci pozemních i vesmírných laserů sestřelovat jaderné hlavice.

Mutual Assured Survival

Pournellův výbor připravoval SDI plány: jak sám spisovatel prozradil, Reaganův projev z roku 1983, v němž projekt „Hvězdných válek“ představil, vycházel z podkladů sestavených výborem od roku 1980. V roce 1984 Baen vydal Pournelleho *Mutual Assured Survival* (Vzájemně zaručené přežití – slovní hříčka s termínem Vzájemně zaručené zničení /MAD/ – pozn. DP), rozpracování zprávy výboru, jak se bránit proti mezikontinentálním balistickým raketám (ICBM). Hned na první straně vyhlášoval, že se „ICBM /sic/ brzy stanou zastaralými“. Sám Ronald Reagan se uvolil přispět propagačním textem na obálku.

SDI byl ale jen jedním dílkem většího pravicového technofuturistického projektu. Historik SDI Edward Linenthal zmiňuje rozhovor s Newtem Gingrichem z roku 1983, v němž mladý konzervativní kongresman předpověděl, že SDI neskončuje jen s ruskými komunisty, ale i celým liberalismem. Měla se stát „dýkou vnořenou do srdce liberálního sociálního státu“, protože prý cupuje na cáry „liberální mýtus (ekonomického) nedostatku“, ponechávajíc „jen limity podnikavosti svobodných lidí, jejich smělosti a odvahy“.

Následujícího roku vyšla u sci-fi nakladatelství Tor Books Gingrichova prvotina *Window of Opportunity: A Blueprint for the Future* (Vhodná příležitost: Plán pro budoucnost), také zadaná Jimem Baenem. S Gingrichem na ní spolupracovala nejen jeho tehdejší choť Marianne, ale také spisovatelé David Drake a Janet Morrisová. Kniha přinejmenším jednou nohou pevně spočívá ve světě nespolečenských podivínů: předmluvu k ní napsal Pournelle a pochvalně při té příležitosti zdůraznil, že Gingrichův „prakticky pojatý program nejen dokazuje, že všichni můžeme být bohatí, ale taky ukazuje, jak na to.“

Gingrich v roce 1994 zajistil Pournellovu synovi práci u kongresmana Dana Rohrabachera, který podobně jako sám Gingrich patří mezi neochvějně příznivce vesmírných programů i Donalda Trumpa.

Gingrichův politický futurismus ho dlouhodobě odlišuje od mnoha jeho republikánských kolegů. Už od počátku své kariéry se vymykal svým zájmem o vesmír, z části inspirovaným fascinací velkolepými kronikami budoucnosti, jako třeba ságou Isaaca Asimova *Nadace*. Když Gingrich vyzval svůj tým, aby si *Nadaci* přečetli, jeden z poradců se ho zeptal, co mají knížky společného s politikou. Gingrich odpověděl: „Jsem člověk, který přemýšlí řádově ve stoletích, v měřítku pětisetletých vzestupů a pádů civilizací.“ Tahákem jeho neúspěšné prezidentské kandidatury v roce 2012 se i proto měl stát plán na zřízení americké měsíční základny do roku 2020.

Gingrich i Pournelle ve svých životech i vědeckofantastické tvorbě sdíleli optimistické přesvědčení o moci technologie, stejně jako неотředitelné přesvědčení o nevyhnutelnosti konfliktu. Proto důvodu je podle nich třeba silný a autoritářský státní aparát, záruka pořádku i těžiště, kolem něhož se patřičně zformují i občané. Gingrich skutečně, přestože podporoval Reagana, prosazoval technofuturismus spíše autoritářského než konzervativního stříhu: volal po seškrtání neefektivit, současně však energicky obhajoval také expanzi a rozvoj vojenské technologie. Pournelle pak v 80. letech publikoval sbírku sci-fi a vojensko-technických esejí pod názvem *There Will Be War* (Přijde válka).

Za Reaganovy éry byl oním nevyhnutelným konfliktem střet s rudým Ruskem. Jak ale hrozba komunismu koncem 80. let vybledla, upřel Gingrich svůj zrak na nového strašáka. Už v roce 1989 **varoval**, že „islámský terorismus představuje dost možná největší ohrožení západních hodnot i bezpečnosti ve světě“. Takovéto strašení – vždyť islámský terorismus nedosahuje ani zlomku potenciální ničivosti jadernými zbraně vyzbrojeného Sovětského svazu – se sice příliš nehodí k optimistické vizi budoucnosti lidstva, ale coby politický projekt umí být nesmírně efektivní. Pournelle napsal, že islám se řídí zásadou „**islám nebo meč**“, a tak není agresivní ozbrojená odpověď jen naprosto ospravedlnitelná, ale přímo nutná: **jsme ve válce s chalífátem**.

Vzhledem k Trumpově agresivitě i autokratickým choutkám tak nepřekvapí, že ho Gingrich už od počátku podporoval, povzbuzoval a dokonce poskytoval rady jeho týmu. Před volbami spolu oba muži **mluvili denně**. Gingrich v Trumpovi vidí prostředek, jak Ameriku dostat tam, kde ji chce vidět, o něco rychleji. „Trump musí neustále udržovat svou krkolomnou rychlost, aby jeho protivníci nikdy nenabýli rovnováhy“, píše. Projevil také naději, že Trumpova vláda vytvoří i podmínky pro budoucí cesty do vesmíru: „S trochou přízně osudu a pořádnou dávkou podnikavosti a odvahy by Američané mohli přistát na Marsu buď v posledním roce druhého Trumpova funkčního období, nebo v prvním roce vlády jeho nástupce.“

Trumpova ideologie ani styl vládnutí však ideálem konzervativních technofuturistů zrovna nejsou. Gingrich vyjádřil jistou frustraci z Trumpovy roztěkanosti i nepřítomnosti nějaké konkrétnější vize budoucnosti mimo volební heslo „Vraťme Americe její velikost“ („MAGA“). Pournelle však trvá na tom, že Trump z toho, co se nabízí, **zůstává tím nejlepším**: „Trump nevzešel z konzervativního hnutí; spíš chce stanovit cíle a určit lidi, kteří jich mají dosáhnout, ne je posílat za mříže nebo je pokutovat za jejich nesplnění. V porovnání s Hillary, Sandersem nebo kýmkoliv z Obamovy suity Trumpa beru všemi deseti. Trump je pragmatický populist, s tím se dokážu smířit.“

Gingrich mi v rozhovoru prozradil, že na Trumpovi obdivuje kromě jiného jeho nesmírnou ochotu a schopnost reagovat na změny a nečekané zvraty: „Trump je zosobněním ohromných neviditelných sil, erupce síly osobnosti a schopnosti, na kterou musíte reagovat novým ‚přenastavením‘ vlastní analýzy kolem jeho reality.“

Gingrich Trumpa uznává také proto, že podle něj zosobňuje politický čerstvý vítr kalibru Andrewa Jacksona nebo Abrahama Lincolna.

Nadšení Gingriche s Pournellem nesouvisí ani tak s konkrétními Trumpovými cíli, jako spíše jeho schopností otřást *statusem quo*. Chaos Trumpova vládnutí podle nich je nepostradatelnou podmínkou pro dosažení jimi vysněné podoby budoucnosti, kde budou feministky, „ekoteroristé“ i univerzitní profesori poraženi na hlavu. Gingrich byl odjakživa příznivě nakloněn revoluci, jak je patrné i z jeho zdůvodnění podpory Trumpa, „Musíme ve Washingtonu prolomit hradby“, nebo z jeho staršího vyjádření z roku 1984: „Revoluce musí být rychlá - nebo to žádná revoluce není“. Důležitější než samotné Trumpovy kroky má tak být samotný akt prolomení hradeb, posílení americké branné moci za současné likvidace přebujelé byrokracie a ignorování jemňůstek. Demokracie ani právní stát nejsou tak důležité jako bezpečnost a inovace.

Dospěli jsme tak zpátky k autoritářství, Trumpovu, Pournelleho i Gingrichovu leitmotivu. Mnozí Trumpovi internetoví příznivci o něm skutečně s různou mírou nadsázky mluví jako o „Božském imperátorovi“, přinejmenším zčásti v odkazu na blahovolného tyrana z Herbertovy série *Duna* Leta II., který se přemění v obřího písečného červa, aby mohl lidstvo více než tři milénia vést po své „Zlaté stezce.“

Pournelle s Nivenem ve *Oath of Fealty* načrtnuli svou vlastní Zlatou stezku. Zkraje knihy černošský protagonist Preston Sanders přemýšlí nad tím, proč vlastně bohaté bílé rasisty z arkologie nenávidí míň, než privilegované liberály, mezi kterými vyrostli:

Protože jsem si neprožil černoškou zkušenost? To by mi asi řekl spolubydlící z Howardu.

Nebo proto, že nás spojuje usilování o něco, čemu skutečně věříme? Řídíme civilizaci, na tomto světě něco nového - a nesnažte se mi říkat, jak nepatrná vlastně je. Pořád je to civilizace. Za dlouhou dobu první, kde se lidé cítí bezpečně.

To jediné, co lidstvu překáží v nastoupení Zlaté stezky, jsou tak liberální byrokraté a lidé s vadným smýšlením, které Gingrich onehdá nazval „bachaři minulosti, kteří za pomoci ústřední byrokracie, právnických kliček, regulací a paragrafů brzdí a dusí průlomové inovace v mnoha oborech. Plýtvají potenciálem Ameriky, aby si zachovali své výsady a své zastaralé myšlenky. Spoléhají na naši lhostejnost; na to, že s tím nic nepodnikneme.“

Tito vězeňští hlídači jsou podle Gingriche své ideologii natolik oddaní, že s nimi může pohnout snad jediné přímý konflikt. Neboli, jak Trump řekl o médiích v jednom z projevů v Arizoně: „Jsou to zvrácení lidé. Člověk by myslel, že naší zemi chtějí vrátit její velikost. Začínám si ale myslet, že o to nestojí.“

Těžko bychom hledali současného autora sci-fi románů s tak výrazným politickým vlivem jako Pournelle. Jeho dílo si ale našlo duchovní nástupce v podobě nakladatelství Castalia House, nezávislé iniciativy bělošského nacionalisty Theodora Beala, známějšího pod pseudonymem *Vox Day*. Beale podobně jako Gingrich označuje za své poslání zachránit zoufale ohroženou

západní civilizaci. V jeho popisu alternativní pravice najdeme i tzv. **14. dogma**: „Alternativní pravice věří, že musíme zabezpečit existenci bělochů a budoucnost bílých dětí“. Zdůrazňuje také, že homogenní etnostáty jsou jedinou funkční alternativou světa budoucnosti a že Spojené státy se musejí stát bělošským, křesťanským etnostátem. A přestože Beal opakovaně pranýřuje neonacisty, je toto dogma v podstatě totožné se sloganem „čtrnácti slov“ bělošských rasistů – a jeho umístění na čtrnácté místo tak nelze vykládat jinak než jako rasistům určené „mrknutí“.

Pournelle se sice od Bealových politických postojů distancoval, ale skutečnost, že vydavatelství Castalia House znovu vydalo jeho sérii z 80. let *There Will Be War* (doplněnou novým, desátým svazkem), není shodou náhod, ale spíše dokladem překrývajícího se světonázoru. Občanská práva, rovnost či občanské svobody jsou pro tyto autory přinejlepším překážkami pokroku, v horším případě pak řetězy, jež spoutávají ty nejsvětější síly trhu a sociálního darwinismu („evoluce v akci“), které tak účinně oddělují pomyslné zrno od plev. A těmi nejlepšími podle těchto lidí bývají obvykle běloši (s jistým prostorem pro ty „dobré“ z ostatních rasových skupin). Jestliže od 70. let došlo v popisovaném proudu myšlení k nějaké proměně, pak snad v tom, že doposud nedošlo k vyhlížené selekci – a proto je třeba přistoupit k proaktivnějším opatřením, jako třeba stavění zdí na hranicích a deportacím. Trump sám je hybnou silou těchto proaktivních opatření: hybnou silou revoluce, nebo alespoň revoluci uvozující destrukce.

Pournelleho, Gingriche i Trumpa pojí víra, že budoucnost je nutné zabezpečit agresivním užitím síly, konkrétně za pomoci autoritářských institucí (vládních či nevládních), které shromáždí to nejtalentovanější z řad lidstva a zbytku světa znemožní plést se jim do cesty. Problém, jako ostatně vždy, spočívá v tom, jak určit „ty nejlepší“ i ty, kdo tento výběr provádí.

V záhlaví Pournellových webových stránek stojí: „Svoboda není zadarmo. Svobodní lidé si nejsou rovni. Sobě rovní lidé nejsou svobodní.“ Autor sice není uveden, podobná vyjádření však z řad pravice zaznívají už po generace, a tak lze tato slova vysledovat přinejmenším do roku 1961, ke spoluzakladateli Společnosti Johna Birche a zastánci rasové segregace **Thomasi L. Andersonovi**. Konkrétní Pournelleho formulace potom obvykle bývá připisována bělošskému rasistovi a antisemitovi **Richardu Cottenovi**. Vidíme tak další doklad toho, že Trump nebyl zdaleka prvním, kdo rozostřil hranici mezi pravicovým myšlením a nepokrytou bigotností.

Nakonec – ať už v apokalyptické *Luciferova kladiva*, nebo kvaziutopii *Slibu věrnosti* – dojde k válce mezi vizionáři a bachaři. Jejimi vítězi se mohou stát jedině vizionáři.

Úvaha Davida Auerbacha *The Sci-Fi Roots of the Far Right—From ‘Lucifer’s Hammer’ to Newt’s Moon Base to Donald’s Wall* vyšla na stránkách *The Daily Beast* 17. září 2017.